

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Навчально-наукового інституту
фізики, математики, економіки та інноваційних технологій
Галь Юрій Михайлович
2019 р.

ПРОГРАМА

КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ З ЕКОНОМІКИ

Назва

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
Шифр Назва

Спеціальність 051 Економіка
Шифр Назва

Освітня програма Економічна кібернетика

Навчально-науковий інститут фізики, математики, економіки та інноваційних технологій

Кафедра Економіки та менеджменту

Мова навчання: українська

дисципліни: *економічна кібернетика, моделювання економіки, мікроекономіка, інформаційний бізнес, економіка підприємств*

Програма складена на основі освітньої програми та навчального плану підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (240 кредитів ЄКТС).

Розробники:

Доктор екон. наук, професор Б.Ю. Кишакевич
Кандидат екон. наук, доцент О.О. Солтисік
Кандидат екон. наук, доцент Т.І. Городиський

Схвалено на засіданні кафедри економіки та менеджменту
Протокол № 8 від 23 вересня 2019 р.

Завідувач кафедри Б.Ю. Кишакевич

Схвалено на засіданні науково-методичної ради ННІФМЕІТ
Протокол № 7 від 30 вересня 2019 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету.
Протокол № 7 від 30 вересня 2019 р.

ВСТУП

Формою атестації здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 051 Економіка є кваліфікаційний екзамен з фахових дисциплін (економічна кібернетика, моделювання економіки, мікроекономіка, інформаційний бізнес, економіка підприємства). Враховуючи завдання, на які націлюють державні освітні документи, зокрема Закон України «Про вищу освіту», Державна національна програма «Освіта» (Україна XXI ст.), Національна доктрина розвитку освіти України в XXI ст., мета кваліфікаційного екзамену на присвоєння першого (бакалаврського) рівня вищої освіти полягає у виявленні як теоретичного рівня підготовки студентів, так і практичних умінь і навичок, необхідних для розвитку їхньої професійної самостійності, інтересу до майбутньої творчої діяльності. Серед низки завдань фундаментальних наук важливе місце посідає активна взаємодія науки і практики, втілення її нових досягнень у майбутню професійну діяльність. Кваліфікаційний екзамен є засобом об'єктивного контролю якості вищої освіти ґрунтовної підготовки студентів, рівень якої встановлюється опосередковано за допомогою різних за формою та складністю завдань. Кваліфікаційний екзамен охоплює:

- теоретичну частину (питання);
- практичну частину (розв'язання задач, що дозволяє перевірити сформованість відповідних умінь і навичок студентів-бакалаврів). З метою контролю якості знань студентів-фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти кваліфікаційний екзамен проводиться в усній формі. Програма складена на основі освітньої програми та навчального плану підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (240 кредитів ЄКТС).

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРОГРАМИ

Мета програми: висвітлити основні питання навчальних програм для підготовки студентів до складання кваліфікаційного екзамену.

Завданнями програми є:

- зорієнтувати студента на зміст теоретичних питань, висвітлених у кожній навчальній програмі з визначених дисциплін;
- акцентувати увагу на загальні і фахові компетентності, передбачену навчальними програмами;
- звернути увагу на критерії оцінювання навчальних досягнень за національною шкалою та шкалу переведення за ECTS;
- запропонувати перелік літератури з метою здійснення фахової підготовки студентів до кваліфікаційного екзамену.

Структурними елементами програми є:

- вступ;
- мета та завдання програми;
- інформаційний обсяг програми;
- критерії оцінювання якості підготовки студентів;
- література.

Кваліфікаційний екзамен на присвоєння першого (бакалаврського) рівня вищої освіти студенти складають на 4 курсі після того, як набули загальні та фахові компетентності з економічної кібернетики, моделювання економіки, мікроекономіки, інформаційного бізнесу та економіки підприємств.

На іспиті випускник повинен продемонструвати теоретичні знання з фахових дисциплін, уміння аргументувати свої відповіді, а також застосувати знання та уміння у контексті практичної реалізації поставлених завдань. Під час відповіді студента звертається увага на його мовлення, зокрема на правильність, чіткість, виразність, відповідність до сучасних мовних норм. Оцінювання відповіді студента здійснюється згідно з розробленими критеріями.

3. Інформаційний обсяг програми Економічна кібернетика

1. Теоретичні основи економічної кібернетики. Визначення кібернетики. Предмет вивчення кібернетики. Мета економічної кібернетики. Система. Класифікація систем. Поняття економіко-кібернетичної системи. Структура, функції і властивості економіко-кібернетичної системи.

2. Системи. Поняття «система». Структура та архітектура систем. Класифікація та властивості систем. Загальні підходи до опису систем.

3. Економіка, як кібернетична система. Соціально-економічні системи та їхні властивості. Механізми негативних та позитивних зворотних зв'язків в економіці. Системний аналіз економічних систем.

3. Економічна інформація та економічні дані. Інформація. Дані та операції з ними. Кодування інформації. Загальне уявлення про надмірність інформації. Економічна інформація та її властивості.

4. Основи статистичної теорії інформації. Ентропія як міра ступеня невизначеності. Ентропія та інформація. Принцип необхідної різноманітності Ешбі. Альтернативні підходи до визначення кількості інформації.

5. Інформаційні системи та технології. Загальна характеристика сучасних напрямків розвитку ІСТ. Технології побудови ІС. Методи інтелектуального аналізу даних. Основні етапи та алгоритми інтелектуального аналізу даних. Огляд алгоритмів та ІС DataMining.

6. Основні засади моделювання економічних процесів та об'єктів. Поняття «моделі» та «моделювання». Моделювання методом «чорної скриньки». Ізоморфні та гомоморфні системи. Економіко-математичне моделювання.

7. Статичні моделі економічних систем. Виробничі функції. Балансові моделі. Економіко-математична модель міжгалузевого балансу.

8. Динамічні макроекономічні моделі. Загальна модель макроекономічної динаміки. Трисекторна модель економіки. Динамічні міжгалузеві балансові моделі. Макроеконометричні моделі.

9. Принципи, методи та моделі управління. Сутність процесів управління. Умови існування управління в системах. Закон необхідної різноманітності в системах управління. Типи управління. Принципи управління складними системами.

10. Основні принципи автоматичного регулювання та управління. Регулятори зворотного зв'язку. Елементи теорії лінійних операторів. Кібернетична інтерпретація дій з операторами. Застосування принципів теорії автоматичного управління (ТАУ) в економіці.

11. Процеси управління в економічних системах. Методи прийняття управлінських рішень. Системний підхід в управлінні економічними системами. Якісний аналіз процесів управління в макроекономіці.

12. Аналіз і синтез економічних систем. Загальна характеристика систем управління. Ієрархічні системи управління. Види організаційних структур. Завдання аналізу та синтезу систем управління.

13. Синергетика як сучасний етап розвитку кібернетичних ідей. Концептуальні засади синергетики та нелінійної динаміки. Основні поняття теорії складних систем. Самоорганізація та етапи еволюції складних систем.

14. Огляд основних напрямків та підходів синергетики та нелінійної динаміки. Принцип підпорядкування Хакена та параметри порядку. Показники Ляпунова. Дискретні відображення. Аналіз економічних часових рядів методами нелінійної динаміки

Моделювання економіки

1. Моделювання як метод наукового пізнання. Сутність моделювання. Особливості, принципи математичного моделювання.

2. Особливості математичного моделювання економіки. Основні дефініції та підходи. Особливості економічних спостережень і вимірів.

3. Етапи економіко-математичного моделювання. Математичний аналіз моделі. Аналіз числових результатів та їх використання.

4. Теоретичні основи методу статистичного моделювання. Моделювання випадкових величин. Проведення машинних експериментів з моделлю системи.

5. Прикладні математичні моделі фінансово-економічних процесів. Організація рекламної кампанії. Взаємозалік боргів підприємства.

6. Модель оцінювання ринкової вартості підприємства. Модель лінії надійності ринку. Модель оцінювання капітальних активів.

7. Загальна характеристика та етапи побудови виробничих функцій.

8. Макроекономічні виробничі функції.

9. Рейтингове оцінювання та управління в економіці.

10. Моделі поведінки споживачів. Простір товарів. Гранична корисність товару. Рівняння Слуцького.

11. Класична модель ринкової економіки. Ринок грошей. Ринок робочої сили. Ринок товарів.

12. Модель міжгалузевого балансу. Балансовий метод. Коефіцієнти прямих і повних матеріальних витрат.

13. Застосування балансових моделей у задачах маркетингу. Коефіцієнт запасомісткості. Обсяги запасів на одиницю кінцевої продукції

14. Модель Кейнса. Модель Солоу. Рівновага на ринку товарів. Рівновага на ринку грошей.

15. Моделі аналізу макроекономічної політики. Стабілізація системи. Макроекономічна політика і «Лукаса».

Мікроекономіка

1. Предмет і метод мікроекономіки. Мікроекономіка як складова частина економічної теорії. Проблема обмеженості ресурсів та необхідність вибору. Поняття економічної ефективності. Модель і крива виробничих можливостей, їх основні функції в економічному аналізі.

2. Теорія попиту та пропозиції. Функція і крива ізокорисності. Попит. Закон попиту, методи його представлення (економічний, алгебраїчний, графічний аналіз). Нецінові фактори попиту, їх вплив на криву попиту. Парадокс Гіффена. Функція ринкового попиту. Функціональний і нефункціональний попит.

3. Теорія поведінки споживача. Корисність і уподобання в економічній теорії. Суверенітет і раціональність споживача. Смаки та уподобання споживача. Кори-

сність. Кількісний (кардиналістський) підхід. Сукупна та гранична корисність. Функція корисності.

4. Теорія виробництва. Теорія витрат. Виробництво. Фактори виробництва та їх класифікація. Технологія. Економічна та технологічна ефективність. Мотивація поведінки підприємства (фірми). Економічні періоди функціонування фірми та множина можливих комбінацій ресурсів.

Ринок досконалої конкуренції. Ознаки досконалої конкуренції. Досконало конкурентна фірма та умови її функціонування. Ринковий попит та крива попиту на продукцію фірми за умов досконалої конкуренції. Граничний дохід та його співвідношення з лінією попиту на продукцію фірми.

5. Монопольний ринок. Ринок чистої монополії. Бар'єри вступу в галузь. Види монополій: відкриті, закриті, природні. Економічна та адміністративна монополія. Монопольна влада. Вимірювання монопольної влади.

6. Ринок недосконалої конкуренції. Монополістична конкуренція: особливості, поширення у світовому ринковому господарстві. Умови вступу до галузі. Короткострокова рівновага фірми за умов монополістичної конкуренції. Довгострокова рівновага фірми.

7. Похідний попит на ринках факторів виробництва. Особливості ринку факторів виробництва. Поняття ціни факторів виробництва. Поточна ціна. Капітальна ціна. Похідний попит та принцип оплати факторів. Граничний дохід від продажу продукту, виробленого за допомогою ресурсу.

8. Ринок праці. Попит на працю за умови досконало конкурентного ринку ресурсів. Праця як фактор виробництва, її мобільність. Характеристика досконало конкурентного ринку праці. Формування індивідуального, галузевого та ринкового попиту на працю.

9. Ринки капіталу та природних ресурсів. Капітал як фактор виробництва. Капітал як ресурс тривалого використання; форми капіталу. Капітал, інвестиції та міжчасові рішення в економіці. Відсоткова ставка. Ринок капіталу. Конкурентний ринок інвестиційних ресурсів.

10. Загальна економічна рівновага та ефективність. Часткова рівновага. Аналіз загальної рівноваги. Стан загальної рівноваги.

Ефективність розміщення (алокативна ефективність). Ефективність у виробництві окремої фірми, її умови. Ефективність у споживанні. Ефективність в обміні. Повна системна ефективність. Система рівнянь загальної рівноваги.

11. Інституціональні аспекти ринкового господарства. Неспроможності ринку. Функції держави в ринковій економіці. Причини державного втручання у роботу ринків. Зовнішні ефекти (екстерналії). Негативні екстерналії і ефективність.

Інформаційний бізнес

1. Інформаційна економіка. Перехід до інформаційного суспільства. основні елементи ринкової економіки та її інформаційна складова. Інформаційна сфера економіки та її структураю

2. Інформаційний бізнес та господарське середовище. Сутність інформаційного бізнесу. Інформаційні продукти і послуги.

3. Інформаційний ринок та механізм його функціонування. Поняття та струк-

тура інформаційного ринку. Механізм функціонування інформаційного ринку.

4. Правові засади підприємництва в інформаційній сфері. Організаційно-правові форми бізнесу. Державна реєстрація підприємництва.

5. Організаційні форми інформаційного бізнесу та його розвиток. Венчурний бізнес в інформаційній сфері.

6. Технологія організації власної справи. Вибір засобів реалізації підприємницької ідеї. Ціновий вибір.

7. Франчайзинг як спосіб організації власної справи.

8. Купівля існуючого бізнесу.

9. Основи планування підприємницької діяльності.

10. Маркетинг інформаційних продуктів і послуг.

11. Організація презентації фірми.

Економіка підприємств

1. Підприємство в соціально-орієнтованій ринковій економіці. Організаційно-економічні умови функціонування підприємства. Класифікація підприємств та характеристика їх видів.

2. Планування діяльності підприємства. Прибуток як цільова функція підприємства. Економічні межі обсягу діяльності підприємства.

3. Економічна характеристика продукції підприємства. Види продукції підприємства. Товарна політика підприємства та механізм її здійснення. Життєвий цикл товару.

4. Виробнича програма підприємства. Показники виробничої програми. Методи планування виробничої програми підприємства.

5. Виробнича потужність підприємства. Методи визначення виробничої потужності підприємства. Показники виробничої потужності. Резерви збільшення виробничої потужності підприємства.

6. Ресурсний потенціал підприємства. Сутність ресурсного потенціалу та характеристика його елементів. Критерії оптимізації структури ресурсного потенціалу.

7. Трудові ресурси та стимулювання праці робітників. Трудові ресурси та їх характеристика. Продуктивність праці. Тарифна система, її зміст та функції. Штатний розклад, його призначення та порядок складання.

8. Майнові ресурси (активи) підприємства. Сутність та класифікація активів підприємства. Амортизація. Методи амортизації. Методичні інструменти аналізу активів підприємства.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ

Білету до комплексного державного іспиту укладені відповідно до програм з навчальних дисциплін. Завдання на комплексний державний екзамен укладаються на 100 балів і охоплюють основні розділи нормативних курсів і мають багаторівневу структуру щодо їх складності. Максимальна кількість балів, якою оцінюється кожне завдання вказується у білеті.

Оцінка відповіді студента здійснюється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну систему оцінювання та шкалу оцінювання за ECTS.

Оцінка (за національною шкалою)	Мін. бал	Макс. бал
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90	100
Добре	75	89
Задовільно	60	74
Незадовільно	0	59
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60	100
Не Зараховано	0	59
Шкала ECTS		
A	90	100
B	82	89
C	75	81
D	67	74
E	60	66
FX	35	59
F	0	34

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Економічна кібернетика

1. Анфилатов В. С. Системный анализ в правлении : учеб. пособ. / В. С. Анфилатов, А. А. Емельянов, А. А. Кукушкин ; под. ред. А. А. Емельянова. – М. : Финансы и статистика, 2002. – 368 с.
2. Волкова В. Н. Теория систем и системный анализ : учебник для бакалавров / В. Н. Волкова, А. А. Денисов. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Изд. "Юрайт", 2013. – 616 с.
3. Дорф Р. Современные системы управления / Р. Дорф, Р. Бишоп. – М. : Лаборатория Базовых Знаний, 2002. – 832 с.
4. Конспект лекций по магистерской специальности "Прикладная экономика". Том 1. Базовые модули / под ред. д. э. н., профессора Т. С. Клебановой. – Донецк : Б.и. 2004. – 418 с.
5. Маклаков С. В. Моделирование бизнес-процессов с BPWin 4.0. / С. В. Маклаков. – М. : ДИАЛОГ-МИФИ, 2002. – 224 с.
6. Новиков Д. А. Методология управления / Д. А. Новиков. – М. : Либроком, 2011. – 128 с.
7. Питерсон Дж. Теория сетей Петри в моделировании систем / Дж. Питерсон. – М. : Мир, 1984. – 264 с.
8. Тарасенко В. П. Прикладной системный анализ (Наука и искусство решения проблем) : учебник / В. П. Тарасенко. – Томск : Изд. Том. унта, 2004. – 186 с.
9. Теория управления : учебник / под общ. ред. А. Л. Гапоненко, А. П. Панкрухина. – М. : Изд. РАГС, 2003. – 558 с.
10. Экономическая кибернетика : учебн. пособ. – Донецк : ДонГУ, 1999. – 396 с.
11. Винер Н. Кибернетика, или Управление и связь в животном и машине / Н. Винер. – М. : Наука, 1983. – 328 с.
12. Волкова В. Н. Искусство формализации: От математики – к теории систем и от теории систем – к математике / В. Н. Волкова. СПб. : Изд. СПбГПУ, 2004. – 199 с.
13. Гудвин Г. К. Проектирование систем управления / Г. К. Гудвин, С. Ф. Греббе, М. Э. Сальгадо. – М. : Лаборатория базовых знаний, 2004. – 911 с.
14. Долятовский В. А. Исследование систем управления : учеб.практ. пособ. / В. А. Долятовский, В. Н. Долятовская. – М. : ИКЦ "МарТ", Ростов н/Д : Изд. центр "МарТ", 2003. – 256 с.
15. Жилин Д. М. Теория систем: опыт построения курса / Д. М. Жилин. – М. : Едиториал УРСС, 2004. – 184 с.

Моделювання економіки

1. Клебанова Т. С. Математичні методи і моделі ринкової економіки : навч. посібн. / Т. С. Клебанова, М. О. Кизим, О. І. Чернякта ін. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2009. – 456 с.
2. Кігель В. Р. Математичні методи ринкової економіки : навч. посібн. для вищ. навч. закл. / В. Р. Кігель. – К. : Кондор, 2003. – 159 с.

3. Кобушко І. Моделювання пропозиції на інвестиційному ринку за допомогою використання економічних методів / І. Кобушко. – Економіст. – 2012. – № 4. – С. 56–60.
4. Костіна Н. І. Фінанси: система моделей і прогнозів : навч. посібн. / Н. І. Костіна, А. А. Алексєєв, О. Д. Василик. – К. : Четверта хвиля, 1998. – 304 с.
5. Кривцов О. С. Ринкова економіка: теоретичні аспекти : навч. посібн. для техн. спец. / О. С. Кривцов, В. М. Бережний. – Х. : Факт, 2001. – 288 с.
6. Посохов І. М. Порівняльна характеристика моделей корпоративного управління в ринковій економіці: переваги та недоліки / І. М. Посохов. – Бізнес Інформ. – 2012. – № 7. – С. 157–159.
7. Вітлінський В.В. Математичні моделі та методи ринкової економіки: навч. посіб. / В.В. Вітлінський, О.В. Піскунова. – К. КНЕУ, 2010. – 531 с.
8. Вітлінський В.В. Математичні моделі та методи ринкової економіки: практикум / В.В. Вітлінський, О.В. Піскунова, О.В. Ткач, В.І. Скілько, О.М. Новоселецький. – К. КНЕУ, 2014. – 362 с.
9. Малыхин В. И. Математическое моделирование экономики: Учеб.- практ. пособие. — М.: УРАО, 1998. — 160 с.
10. Наливайко А. П. Теорія стратегії підприємства: Сучасний стан та напрямки розвитку. — К.: КНЕУ, 2001. — 227 с.
11. Экономико-математические методы и прикладные модели: Учеб. пособие для вузов / В. В. Федосеев и др.; Под ред. В. В. Федосеева. — М.: ЮНИТИ, 1999. — 391 с.
12. Шелобаев С. И. Математические методы и модели в экономике, финансах, бизнесе: Учеб. пособие для вузов. — М.: ЮНИТИ: ДАНА, 2000. — 367 с.
13. Шикин Е. В., Чхартишвили А. Г. Математические методы и модели в управлении: Учеб. пособие. — М.: Дело, 2000. — 440 с.

Мікроекономіка

1. Економічна теорія: макро- і мікроекономіка / За ред. З. Ватаманюка, С. Панчишина. – К.: Видавничий Дім „Альтернативи”. 2001. 606 с.
2. Косік А.Ф., Гронтковська Г.Е. Мікроекономіка: Навч. пос. К.: Центр учбової літератури, 2008. 438 с.
3. Мікроекономіка: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2008. 679 с.
4. Мікроекономічна теорія: навч. пос. / За ред. д.е.н., проф. Г.І. Башнянина і к.е.н., доц. О.В. Щедрої. Львів: Новий Світ. 2000, 2007. 640 с.
5. Мікроекономіка та макроекономіка: Підручн. для студентів екон. спец. закладів освіти / За ред. С.П. Будаговської. К.: Основи, 1998. 518 с.
6. Процишин О.Р., Пешенкова Л.А. Економічна теорія. Розділ 3. Мікроекономіка. Частина 1. Навчальний посібник: Методичні матеріали до семінарських/практичних занять та самостійної роботи студентів. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ ім. І. Франка, 2013. 161 с.
7. Процишин О.Р. Економічна теорія. Розділ 3. Мікроекономіка. Частина 2. Навчальний посібник: Методичні матеріали до семінарських/практичних занять та самостій-

ної роботи студентів. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ ім. І. Франка 2015. 42 с.

8. Процишин О.Р. Економічна теорія. Розділ 4. Мікроекономіка. Частина 3. Навчальний посібник: Методичні матеріали до семінарських/практичних занять та самостійної роботи студентів. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ ім. І. Франка 2016. 73 с.

9. Процишин О.Р. Мікроекономіка. Методичні поради до виконання індивідуальних завдань з мікроекономіки. Навч. пос. Дрогобич: Видавничий відділ ДДПУ ім. Іван Франка, 2014. 18 с.

Інформаційний бізнес

1. Бізнес-планування : навч. посіб. / Т.Г. Васильців, Я.Д. Качмарик, В.І. Блонська, Р.Л. Лупак. – К. : Знання, 2013. – 173 с.

2. Друкер Пітер. Як забезпечити успіх у бізнесі: новаторство і підприємництво / П. Друкер // пер. з англ. В.С. Гуля. – Львів : Україна, 1994. – 319 с.

3. Економіка та організація інформаційного бізнесу. Навчальний посібник / С.Ф. Лазарева. – К. : КНЕУ, 2002. – 213 с.

4. Електронна комерція / Шалева О.І. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 216 с.

5. Електронний бізнес на ринку фінансових послуг : практич. посібн. / В.І. Міщенко, А.В. Шаповалов, Г.В. Юрчук – К. : КНЕУ, 2003. – 278 с.

6. Інформаційна продукція: ринок, маркетинг, підготовка кадрів / Г.С. Коломієць, А.Л. Маньковський. – К. : Либідь, 1991. – 176 с.

7. Інформаційний бізнес: підручник / Пелеха Ю.І., Горбань Ю.І. – К.: В-во „Ліра”, 2019. – 492 с.

8. Інформаційний маркетинг : навч. посібн. / Л.Ф. Єжова. – К. : КНЕУ, 2002. – 560 с.

9. Основи інформаційної безпеки : навч. посібн. / С.В. Кавун, О.А. Смірнов, В.Ф. Столбов та ін. – Кіровоград : КНТУ, 2012. – 442 с.

10. Ресурси та технології інформаційного менеджменту [Текст] : навчальний посібник / В.Г. Спрінсян, Т.Л. Бірюкова. – Одеса : ОНПУ, 2012. – 248 с.

11. Современный бизнес : учебн. в 2 т. – Т. 1 : пер. с англ. / Д.Дж. Речмен, М.Х. Мескон, К.Л. Боуви, Дж.В. Тилл. – М. : Республика, 1995. – 431 с.

12. Современный бизнес : учебн. в 2 т. – Т. 2: пер. с англ. / Д.Дж. Речмен, М.Х. Мескон, К.Л. Боуви, Дж.В. Тилл. – М. : Республика, 1995. – 479 с.

13. Фомин В.И. Информационный бизнес : учебник и практикум / В.И. Фомин. – 3-е изд., исп. и доп. – М.: Издательство Юрайт, 2018. – 243 с.

Економіка підприємств

1. Азаренкова Г.М. Фінанси підприємств : навч. посіб. для самост. вивчення дисципліни / Г. М. Азаренкова, Т. М. Журавель, Р. М. Михайленко. – [2-ге вид., випр. і доп.]. – К. : Знання-Прес, 2006. – 287 с.

2. Бойчик І.М. Економіка підприємства : навч. посібник / Бойчик І. М. – [2-ге вид., випр. і доп.]. – К. : Атіка, 2006. – 527 с.

3. Гапотій В.Д. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://lib.mdpu.org.ua/e-book/gapotiy_intelect/kurs/t2.htm.

4. Гетьман О.О. Економіка підприємства : навч. посібник / О. О. Гетьман, В. М. Шаповал. – [2-ге видання]. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 488 с. – ISBN 978-611-01-0005-2.

5. Горлачук В.В. Економіка підприємства : навч. посібник / В. В. Горлачук, І. Г. Яненко. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2010. – 344 с. – ISBN 978-966-336-187-1.

6. Гринчуцький В.І. Економіка підприємства : навч. посібник / В. І. Гринчуцький, Е. Т. Карапетян, Б. В. Погріщук. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 304 с.

7. Гриньова В.М. Організація виробництва : підручник / В. М. Гриньова, М. М. Салун. – К. : Знання, 2009. – 582 с.

8. Іванілов О.С. Економіка підприємства : підруч. / Іванілов О. С. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 728 с. – ISBN 978-966-364-885-9.

9. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність : навч. посібник / Майорова Т. В. – Київ : Центр учбової літератури, 2004. – 376 с.

10. Макаровська Т.П. Практикум з економіки підприємства : навч. посібник / Макаровська Т.П. – К. : МАУП, 2007. – 184 с. – ISBN 966-608-709-X.